

Protokoll
Sak 13/2022 E-postrunde september 2022 og
styremøte 08.november 2022
Styremøte i Øvre Pasvik nasjonalparkstyre /
Pa'ččjoogg meermeä'ccstu'vrr

Øvre Pasvik
nasjonalparkstyre

Báhčaveaji
álbmotmea-
hcešivra

På'jj-Pa'ččjoogg
meermeä'cc

Sak 13/2022 Søknad om tillatelse til campingvogn mv i Øvre Pasvik landskapsvernområde, i forbindelse med elgjakta 2022

Saken ble sendt til styrebehandling som en e-postrunde den 21.09.22. Alle styremedlemmene stemte for forslaget til vedtak, og søker fikk en midlertidig e-post om dispensasjonen på kvelden den 21.09.22.

Vedtak

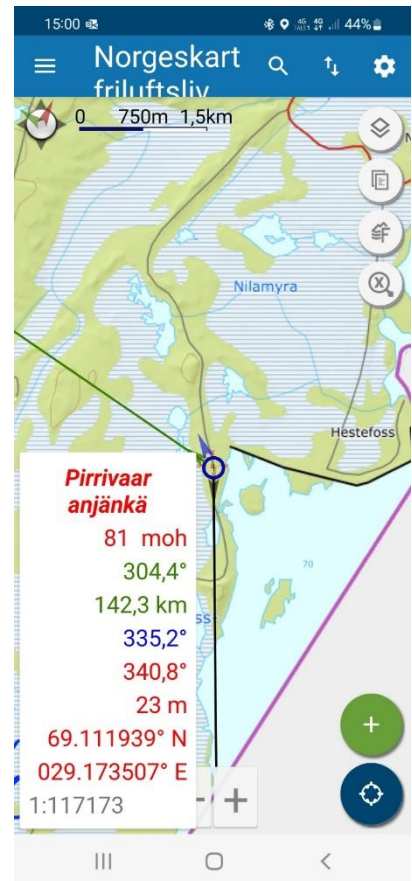
Styret for Øvre Pasvik nasjonalpark gir med hjemmel i naturmangfoldlovens §48 elgjaktlaget ved Ødevann ved jaktleder Marius Dæhlin, dispensasjon fra forbudet mot hensetting av campingvogner og bobiler for overnatting, og midlertidig bygg/utedo, i verneforskrift for Pasvik landskapsvernområde med plantelivsfredning § 3, punkt 1.1.

Vilkår for tillatelsen:

1. All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.
2. Det må ikke hogges eller brennes tørrfuru i fra landskapsvernområdet.
3. Tillatelsen gjelder i til slutten av jaktperioden den 31.10, men slik at leiren ryddes og campingvogn kjøres senest en uke etter jaktslutt, men senest før vegen stenges for vinteren. Det må ikke etterlates noe søppel eller forurensning.
4. Brudd på vilkårene medfører at dispensasjonen blir inndratt

Statens naturoppsyn (SNO) meldte 01.09.22 til forvalter om at det var plassert en campingvogn i et gammelt grustak sør for krysset til Hestefoss i Øvre Pasvik landskapsvernområde. Ut ifra registreringsnummeret opplyste SNO om at eier var Stian Andreas Karlsen. Forvalter ba SNO om å ta kontakt med vedkommende og opplyse at det ikke er lov til å hensette campingvogn i verneområdet.

SNO opplyste den 10.09 at det ikke fikk kontakt med eier, men at de hadde lagt igjen en beskjed på campingvogna om at de måtte kontakte forvalter om sin hensetting. Tirsdag 13.09.22 sendte jaktleder Marius Dæhlin i [Ødevann jaktfelt](#) (elgjakt) om tillatelse til å etablere jaktleir i aktuelle grustak. Mandag 19.09.22 ble også forvalter kontaktet av Karlsen som medlem i jaktlaget og eier av campingvogna. Han beklaget at jaktlaget ikke var oppmerksomme på regelverket for landskapsvernområdet. Han håpet av de kunne få tillatelse til å etablere jaktleir med campingvogn med enkel utedo i ettertid. Det var også aktuelt at jaktlaget ville bruke en campingtilhenger i løpet av jakta.

Kartet viser lokalisering av jaktleir i Øvre Pasvik landskapsvernområde.

Bilde: SNO

Vernebestemmelser

Verneformålet med Øvre Pasvik landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med et rikt dyre- og planteliv, sikre variasjonsbredden av naturtyper i regionen og ta vare på landskapsformer og særpregede geologiske forekomster. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor verneområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse, og området skal kunne nyttes til reindrift og naturopplevelse.

I §3 Vernebestemmelser, pkt 1. Landskapet heter det:

“Området skal vernes mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Med de unntak som følger av verneforskriften pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot oppføring av bygninger, anlegg eller andre faste innretninger, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, bergverksdrift, neddemming av nye områder, nydyrking, endring av treslagssammensetning, hensetting av campingvogner og bobiler for overnatting. Opplistingen er ikke uttømmende.”

Landskapsvernområdet har også plantelivsfredning som blant annet betyr at «Sibirgran og tørrfuruer er fredet mot all skade og ødelegging» (§3 pkt 2.1).

Søknaden gjelder dispensasjon til hensetting av campingvogn under elgjakta og oppføring av midlertidig utedo. Ordinær jakttid for elg er 25.09-23.12, mens fra FeFo er jaktperiode for Ødevann oppgitt til 25.09-31.10.

Dette er tiltak som nasjonalparkforvalter vurderer inn under opplistingen av hva som er forbudt under pkt 1.1. i verneforskriften. Verneforskriften for Øvre Pasvik landskapsvernområde åpner i utgangspunktet ikke for at nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til det omsøkte tiltaket.

Saken må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ. For å gi en eventuell dispensasjon fra verneforskriften etter denne bestemmelsen, kan omsøkte tiltak verken påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot verneformål.

Vurdering

I vurderingen av søknaden skal prinsippene i naturmangfoldlovens (nml) §§ 8-12 vektlegges;

- kunnskapsgrunnet (§ 8)
- føre-var-prinsippet (§ 9)
- økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10)
- kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver (§ 11)
- miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12)

Naturmangfoldloven § 48 er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret skjønsmessig vurdering av om det skal gis dispensasjon når

vilkårene er oppfylt. Her vil omfang, miljøvirkningen og nødvendigheten av tiltaket ha betydning.

I gjeldende forvaltningsplan (2009) er det beskrevet avslutning av 2 større masseuttak ved Gjøkåsen og et behov for å «Kartlegge andre, mindre masseuttak i landskapsvernområdet og vurdere om disse bør tilplantes.» Denne kartleggingen er ikke gjort, men det er kjent flere slike mindre massetak som ble brukt antagelig ved anlegg av Grensefossvegen. Disse er mange steder lett tilgjengelig med bil.

Forvalter vurderer at kunnskapsgrunnlaget knyttet til lokaliteten som god fra feltbefaringer og registre som naturbase. Nasjonalparkstyre har også kartlagt urskogsinteressene i landskapsvernområdet. Aktuelle lokalitet er preget av ungskog av furu som har kommet opp etter 2. verdenskrig og veganlegg, med lav verneverdi.

I hovedsak er det 2 jaktfelt som berører Øvre Pasvik landskapsvernområde; [Ødevann](#) og [Gjøkelv](#). En eventuell dispensasjon vil ha liten presedensvirkning. Forvaltningen har erfaring med jaktleire i gamle grustak tidligere. Forskjellen er at disse har bestått av telt som ikke er forbudt i verneområdet. Forvalter vurderer slitasjen fra en jaktleir med telt på linje med en jaktleir med campingvogn. En dispensasjon til omsøkte leir vurderes derfor til å ikke ha nevneverdig ulempe for verneverdiene og vil heller ikke stride mot verneformålet. Forvalter vurderer derfor at en dispensasjon med vilkårsetting kan sikre at belastningen ikke blir større enn ved en teltleir.

Naturmangfoldloven § 11 og 12 vurderes her til ikke å være relevant for saken.

Styrets behandling

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

styremøte 08.november 2022

Tidspunkt: Tirsdag 08.11.22 kl. 14.00-16.00, 2 timer møte.

Sted: Tromsø, i forbindelse med samling vernerområdestyrer i Troms og Finnmark.

TILSTEDE:

Styret Kurt Wikan, leder Ole K. Josefsen, varamedlem Are Jørstad, varamedlem	Sekretariat: Rolf E. Sch. Kollstrøm, nasjonalparkforvalter
Meldt forfall Cecilie Hansen, nestleder Hanne Christine H. Sundfær, styremedlem Egil Kalliainen, styremedlem	

Sak 14/2022 Åpning av møte, registrering og godkjenning

- a) Registrering av deltakere, styret er beslutningsdyktig.
- b) Are Jørstad underskriver protokollen.
- c) Innkallingen var kun sendt per e-post med en delvis saksliste, pga tidsnød hos forvalter. Dette ble godkjent.
- d) Protokoll fra styremøtet 13-14. juni 2022, godkjenning utsatt til neste styremøte.

Sak 15/2022 Orienteringssaker

- A. Flyttingen av Gjøkvannskoia. Forvalter orienterte. Tatt til orientering.
- B. Tunplan Infopunkt Gjøken. Tatt til orientering.
- C. Overtakelse av Gjøkvannskoia fra Varja Entreprenører AS den 03.11. Tatt til orientering.
- D. Rapportering og økonomi i forhold til avslutning av Kolarctic PAN (2019-2022). Tatt til orientering.
- E. Utnevning av nytt styremedlem fra Miljødirektoratet. Tatt til orientering.
- F. Sti til Ildstedrekka, FeFo-erklæring. Tatt til orientering.
- G. Ulovlig hogst 78 tørrfuruer i Øvre Pasvik nasjonalpark. Styret ønsker nærmere orientering fra lokalt SNO på neste styremøte.
- H. Gjerde ved Kullvatn i Øvre Pasvik nasjonalpark, SNO-rapport og svar fra Reinbeitedistrikt 5A/C. Tatt til orientering.

- I. Teller Sortbrysttjern-stien 25.mai-27.oktober, + hyttebok; årsbesøk ca. 550 personer. Tatt til orientering.
- J. Anbud på vedlikehold og oppgradering av Hemmingkoia (oppsynskoie) er sendt ut til 3 håndverkere. Tatt til orientering.

Sak 16/2022 Grensevakta GSV søknad om hogst i Øvre Pasvik landskapsvernområde

Grensevakta GSV søker i e-post av 28.10.22 om tillatelse til hogst av 15-20 furutrær i Øvre Pasvik landskapsvernområde, for å utbedre sikt fra OP Grenseberg til Gapahuk/Startpunkt for besøkende til Treriksrøysa. Finnmarkseiendommen har som grunneier gitt tillatelse og skogbrukssjefen har ingen merknader til søknaden utover at tømmeret må fraktes ut av skogen av hensyn til insektangrep. Se vedlegg.

Under styremøtet i Tromsø 8.11.22 ble saken ble diskutert med vedtak om å gi tillatelse. Styret fikk i ettertid tilsendt vedtaket til gjennomlesning fram til fredag 18.11.22. Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Nasjonalparkstyret viser samtaler med Grensevakt/GSV under etablering av Startpunkt Grensefossmoen med gapahuk, i Øvre Pasvik landskapsvernområde i 2015. Utformingen av startpunktet og plassering av gapahuken var tilrettelagt for Grensevaktas behov for sikt fra OP Grenseberg. Nasjonalparkstyret gir derfor tillatelse til tynningshogst av opptil 20 furutrær vinteren 2022-23 iht. verneforskriftens §3 pkt 2.3, for å utbedre og gjenopprette sikten mellom tårnet og startpunktet. Styret vektlegger at den planlagte hogsten er i yngre skog som tidligere er hogd, og samarbeidet mellom Grensevakt/GSV og nasjonalparkstyret i forhold til besøksforvaltning i verneområdene.

Vilkår

1. Hogsten og uttransport av tømmer skal utføres på frossen mark.
2. Tømmeret skal fraktes ut av skogen eller opparbeides til brensel til bålplassen ved gapahuken/startpunktet.

Brudd på vilkårene medfører at tillatelsen oppheves.

Bakgrunn/vurdering:

I [verneforskriften for landskapsvernområdet](#) er det en hjemmel for hogst:

2.3 Hogst kan skje i henhold til gjeldende verneskogbestemmelser. All hogst skal på forhånd være godkjent av de lokale skogmyndighetene og forvaltningsmyndigheten. Hogst og transport i forbindelse med hogst skal som hovedregel skje på frossen mark. I områder med tørr skogbunn kan hogst skje uavhengig av frostforholdene, dersom det kan skje uten at skogbunnen påføres skader.

Forvalter var på befaring den 19. oktober 2022 med Grensevakta. De ønsker å hogge i relativ ung skog, som ikke har stor verdi i forhold til artsmangfold. Området har vært hogd under 2. verdenskrig.

Forvalter har vært i kontakt med Skogbrukssjefen i Finnmark/Sør-Varanger, som ikke har noen merknader til søknaden, men sier at tømmerstokkene må fraktes ut av skogen (se under):

SV: Søknad om tillatelse til hugging av skog- Utbedring av observasjonssektorer

Tor Håvard Sund <tor-haavard.sund@alta.kommune.no>
Til Kollstrøm, Rolf

Svar Svar til alle Videre send

tir. 15. nov. 2022 15.58

Start svar til alle med:

Takk for oppklaring.

Takk for infoen.

Takk for oppdateringen.

Tilbakemelding

Viser til deres e-post fra i dag.

Skogbrukssjefen i Finnmark har ingen merknader til omsøkte tiltak.

De hugde tømmerstokkene må fraktes ut av skogen i hht bærekraftforskriften med tanke på insektangrep,

Tillatelsen er gitt ihht skogbrukslovens §12 om vernskog.

Med hilsen

Tor Håvard Sund

**Skogbrukssjefen i Finnmark
og Kvæanganen kommune**

Boks 1403

9506 Alta

tosu@alta.kommune.no

Tlf jobb: 78 45 51 23

Tlf mob: 930 11 134

[I forvaltningsplanen \(2009\)](#) heter det at etter søknad kan det i nærmere angitte deler av landskapsvernområdet gis tillatelse til:

- tynning og ungskogpleie
- tilrettelegging av vinterveier
- sluttavvirkning

Foreliggende søknad oppfatter forvalter som tynning av skog og derfor innenfor det som beskrives i forvaltningsplanen.

I forbindelse med opprydding av en skiltjungel og etablering av Startpunkt Grensefoss/til Treriksrøysa i 2014-15, ble gapahuken plassert slik at grensevakta fra OP Grenseberg kunne observere besøkende ved Startpunktet. Dette for å kunne vurdere behovet for veiledning i forhold til ferdsel langs stien/patrujeløypa nær grensa mot Russland. Årlig er det i overkant av 1000 besøkende som går de 5 km langs russegrensen til Treriksrøysa, hovedsakelig på barmark. Denne sikten er nå sterkt redusert på grunn av høydevekst av 15-20 furutrær siden 2015. Se bildet under.

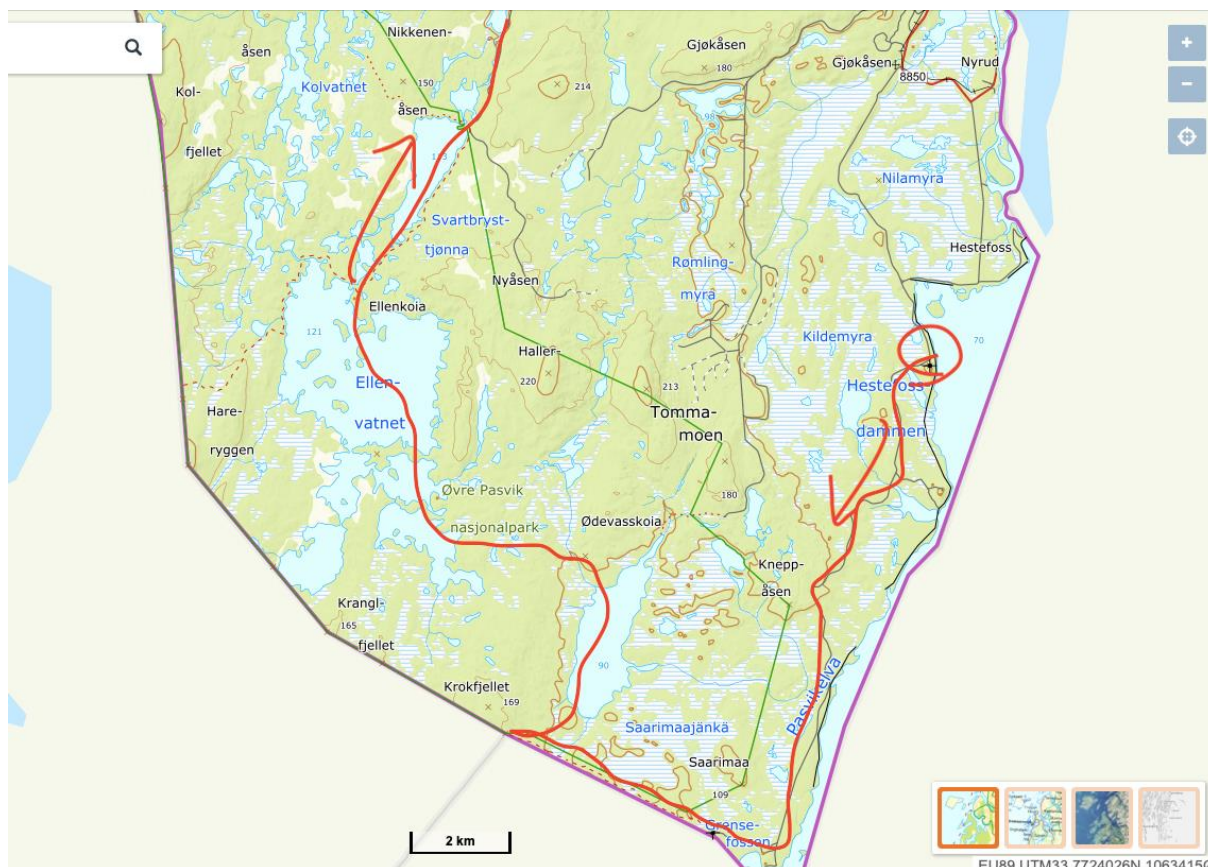
Bildet viser sikten i 2022 fra OP Grenseberg til startpunktet. Foto: Grensevakta

I Besøksstrategien for Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde (2019) heter det at nasjonalparkstyret vil ha en løpende dialog med blant annet Grensevakta/Grensekommisær som viktige samarbeidsparter. Videre at regelverket knyttet til ferdsel i dette grenseområdet må være en integrert del av publikumsinformasjonen.

Forvalter vurderer at nasjonalparkstyret har en svært god dialog med grensevakta blant annet om besøksforvaltning. Forvalter deltar årlig i utdanningen av nye grensevakter og for besøkende til Treriksrøysa virker møtet med Grensevakta å være en positiv del av totalopplevelsen. En tillatelse vil gi liten presedens siden søker er den nasjonale grensevakten. Ved å sette vilkår til en tillatelse vil slitasje på øvrig vegetasjon kunne minimaliseres.

Sak 17/2022 Norrøna Hviteserk Adventure søker om organisert ferdsel/ turisme i Øvre Pasvik nasjonalpark i mars 2023

Under styremøtet i Tromsø 8.11.22 ble saken diskutert med vedtak om å gi tillatelse. Styret ba om at søker måtte tegne inn den planlagte ruten før tillatelsen ble gitt. Etter forespørsel fra forvalter ble kartet under med inntegnet rute, mottatt fra søkeren den 16.11.22.

På kartet over har søker tegnet inn ruta med rødt.

I søknaden datert 10.08.22 beskrives opplegget som «Skitur i eventyrlige Pasvik med pulk og telt». De skal tilbringe fire dager i og rundt Øvre Pasvik nasjonalpark i perioden 8-12. mars 2023. Maksimalt antall deltakere er 14 personer med 1-2 guider.

Vedtak:

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik gir Norrøna Hviteserk Adventure tillatelse etter verneforskriftens §3 pkt 5.2 og retningslinjene i forvaltningsplanen, til en organisert skitur med pulk og telt for inntil 14 deltakere og 2 guider i perioden 8-12. mars 2023 etter oppgitt rute, jf kart.

Styret ser det som positivt at det ikke legges opp til leirslagning på øyer og holmer. Styret minner om droneforbud i Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde.

Vilkår

- 1 Ferdselen skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.
- 2 Før turen starter må arrangøren kontakte leder i Reinbeitedistrikt 5A/C Egil Kallianen tlf 901 00 336, for å forebygge forstyrrelser av reindrifta.

- 3 Hogst av trær og oppfyring av død ved av furu og sibirgran om det er røtter (tyrirot) eller stående eller liggende stammer (tørrfuru/tørrgran og læger), må ikke skje verken i Øvre Pasvik nasjonalpark eller i Øvre Pasvik landskapsvernområde.
- 4 Ellenvannskoia eller Piilolahytta må ikke brukes til overnatting.
- 5 Alt søppel og avfall må fraktes ut av nasjonalparken.

Ved brudd på vilkårene trekkes tillatelsen umiddelbart tilbake.

Bakgrunn

Verneforskriften for Øvre Pasvik nasjonalpark §3 pkt 5.2, gir en søknadsplikt for organiserte aktiviteter av denne type. Dette er nærmere omtalt i forvaltningsplanen sidene 20-21.

Verneforskrift:

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

5.2 Organisert bruk

Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.

Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten, jf. forvaltningsplan.

Forvaltningsplanen (sidene 20-21:

«En eventuell søknad sendes i god tid før aktuelle datoer, og stiles til Øvre Pasvik nasjonalparkstyre, e-post: sftfpost@statsforvalteren.no

Søknaden må beskrive turen så nøyaktig som mulig i forhold til antall deltakere, valg av rute og overnattingssteder mv.

Formålet med søknadsplikten er å skape en konstruktiv dialog mellom dere som bruker og nasjonalparkstyret som forvaltningsmyndighet.»

Bakgrunn for behandlingen

Verneformålet i Øvre Pasvik nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende barskogområde som i det vesentlige urørt i forhold til tekniske inngrep, ta vare på et skogøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold, sikre variasjonsbredden av naturtyper i regionen samt ta vare på landskapsformer, særpregede geologiske forekomster og kulturminner

I verneforskriften for Øvre Pasvik nasjonalpark § 3, pkt 5 heter det at all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Videre i pkt 5.1 om organisert bruk heter det at bestemmelsen i forskriften ikke er til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger. Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten, jf forvaltningsplanen.

I forvaltningsplanen for Øvre Pasvik nasjonalpark (2009) defineres organisert ferdsel som ferdsel der lag, firma eller lignende planlegger og arrangerer turer der publikum kan melde seg på. Aktiviteten er kunngjort på forhånd. Følgende aktiviteter er definert som søknadspliktige:

- Aktiviteter tilknyttet turisme
- Hundepøver/jaktpøver
- Idrettsarrangement 21
- Organiserte teltleire. Organiserte teltleire defineres som teltleire med fire eller flere telt, med lengre varighet enn to døgn.

Søknadsplikten har flere formål; først og fremst å unngå aktiviteter som er til skade for naturmiljøet, eller styre den til områder som tåler dette, og samtidig få oversikt over aktiviteter som foregår i verneområdene.

I forvaltningsplanen ber man om at Ellenkoia og Piilolahytta ikke benyttes til overnatting av grupper som besøker verneområdene i forbindelse med turisme, hundepøver eller idrettsarrangement. Slike grupper henvises til utleiekoier. Hyttene kan imidlertid brukes i forbindelse med rastepauser og lignende dersom de er ledige.

Vurdering

Norrøna Hviteserk Adventure skal annonsere sin tur til Øvre Pasvik nasjonalpark og publikum kan melde seg på. Dette er turisme og teltleir med flere enn 4 telt med lengere varighet enn 2 døgn, slik at turen vurderes å være søknadspliktig, jf verneforskriftens §3 pkt 5.1 og forvaltningsplanens definisjon av organisert ferdsel, side 20. Forvalter vurderer at overnatting i de åpne koiene ikke kan foretas under denne turen i forhold til forvaltningsplanen.

Bålbrenning og hogst

Deler av turen vil også foregå i Øvre Pasvik landskapsvernområde. Det er forbud mot hogst både i nasjonalparken og i landskapsvernområdet (søknadspliktig).

Landskapsvernområdet har plantelivsfredning som er beskrevet slik:

«2.1 Plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Sibirgran og tørrfuruer er fredet mot all skade og ødelegging. Innføring av nye plantearter er forbudt.»

Plantelivsvernet er også i nasjonalparken beskrevet nærmere: «*Vegetasjon, herunder døde trær og busker, skal vernes mot all skade og ødelegging*» Imidlertid er bålrensning direkte hjemlet i verneforskriftens pkt 2.2a, men avgrenset til «*Bruk av nedfalt virke og tørre kvister til bål, med unntak av tørrfurer.*»

Forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik gir Norrøna Hviteserke Adventure tillatelse etter verneforskriftens §3 pkt 5.2 og retningslinjene i forvaltningsplanen, til en organisert skitur med pulk og telt for inntil 14 deltakere og 2 guider i perioden 8-12. mars 2023 etter oppgitt rute, jf kart.

Styret ser det som positivt at det ikke legges opp til leirslagning på øyer og holmer. Styret minner om droneforbud i Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde.

Vilkår

- 1 Ferdselen skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.
- 2 Før turen starter må arrangøren kontakte leder i Reinbeitedistrikt 5A/C Egil Kallianen tlf 901 00 336, for å forebygge forstyrrelser av reindriften.
- 3 Høgst av trær og oppfyring av død ved av furu og sibirgran om det er røtter (tyrirot) eller stående eller liggende stammer (tørrfuru/tørrgran og læger), må ikke skje verken i Øvre Pasvik nasjonalpark eller i Øvre Pasvik landskapsvernområde.
- 4 Ellenvannskoia eller Piilolahytta må ikke brukes til overnatting.
- 5 Alt søppel og avfall må fraktes ut av nasjonalparken.

Ved brudd på vilkårene trekkes tillatelsen umiddelbart tilbake.

Styrets behandling

Vedtaket ble som innstilt.

Sign.
Kurt Wikan leder

Rett protokoll bekrefte:

Sign.
Are Jørstad